

ชื่อเรื่อง การค้นคว้าอิสระ บทบาทของนายอำเภอกับความคาดหวังของ
 ผู้ปกครองถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอสันป่าตอง
 จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายอุดม พัวสกุล

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเมืองและการปกครอง

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ :

รองศาสตราจารย์ สมศักดิ์ เกี่ยวกิ่งแก้ว	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ประชิต ฌ บางช้าง	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรพันธ์ วงษ์บูรณาวาทย์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบถึงบทบาทต่าง ๆ ของนายอำเภอทั้งด้านสังคม และการบริหารที่ได้ดำเนินการไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ตลอดจนตามขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และค่านิยมของสังคมไทย โดยวัดจากความคาดหวังของผู้ปกครองถิ่นได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน การศึกษานี้ ศึกษาเฉพาะกรณีของอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มประชากรที่ ศึกษาได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านทุกคน ของอำเภอสันป่าตอง ซึ่งมีอยู่ทั้งสิ้น 109 คน (กำนัน 9 คน ผู้ใหญ่บ้าน 100 คน) จากการศึกษาพบว่า บทบาทของนายอำเภอ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดในระดับอำเภอ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 มี 4 ด้าน คือ

1. บทบาทในฐานะผู้บริหารตามนโยบาย กฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี และระเบียบแบบแผน ทั้งในด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม ต้องบริหารทั้งระดับนโยบายของรัฐบาล และกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ

2. บทบาทในฐานะผู้นำสังคมตามขนบธรรมเนียม ประเพณี และค่านิยมของสังคมไทย โดยต้องเป็นผู้นำทั้งงานงานสังคม งานเทศกาล และงานรัฐพิธี ราชพิธีต่าง ๆ

3. บทบาทของผู้นำ โดยถ้ามองการได้มาซึ่งอำนาจ เป็นลักษณะผู้นำแบบใช้พระคุณ ถ้ามองการใช้อำนาจเป็นลักษณะผู้นำแบบประชาธิปไตย และถ้ามองบทบาทที่แสดงออกเป็นผู้นำแบบ ร่วมใจ

4. บทบาทของนักปกครองที่คาดหวัง หรือพึงประสงค์ของกษัตริย์ ผู้ใหญ่บ้าน คือ บทบาทของนักพัฒนา

จากผลของการศึกษา ปรากฏคุณลักษณะเด่น ๆ ของนายอำเภอ ที่ผู้นำท้องถิ่นพึง ประสงค์ 10 ลักษณะคือ เป็นนักพัฒนา เป็นกันเองไม่ถือตัว พูดจริงทำจริง มีความรู้ความสามารถ มีความรับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์ มีความยุติธรรม มีความเมตตากรุณา พูดจาไพเราะ และหมั่น ออกเยี่ยมเยียนประชาชน

The logo of Chiang Mai University is a circular emblem. In the center is a stylized elephant standing and facing left, with a flame-like symbol above its head. The elephant is surrounded by a circular border containing the text 'CHIANG MAI UNIVERSITY 1964'. There are also decorative floral motifs on either side of the elephant.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study : The Role of the District Officer and the
Expectations of the Community Leaders : A
Case Study of San Pa Tong District, Chiang Mai

Author : Mr. Udom Puasakul
M.A.(Political Science) Politics and Government

Examining Committee:

Assoc. Prof.	Somsak Keawkingkeo	Chairman
Assoc. Prof.	Prachid Na Bangchang	Member
Assist.Prof. Dr.	Chakrapand Wongburanavart	Member

Abstract

This independent study has the prime objective in examining the roles in various perspectives of "District Directors" such as the roles which have to be performed in accordance with the regulating laws, with social norms, customs, traditions and Thai social values as appeared in the expectations of "local leaders". The term "local leader" refers to Kamnan and Village Headman in Amphoe San Pa Tong as a particular case study.

Data are collected by conducting field questionnaires of which the respondents are Kamnan and Village headman in Amphoe San Pa Tong. All of which there are 109 respondents, 9 are Kamnan and 100 are Village Headman.

The study finds that expectations of local leaders towards the roles of a district director are mainly focused on the roles in being the top administrator at Amphoe level as enacted in the Procedures of the Kingdom Administration Act B.E. 2534 which there are 4 main capacities:

1. The role in the capacity of Amphoe level's administrator which is regulated by laws, by cabinet's decrees, by social, economic and political regulations. In addition, a district director must administer to serve the policies of the government, the ministries, the government bureau and departments.

2. The role in the capacity of a local social leader of which a district director has to perform various social duties in state ceremonies, state fairs, local festivals including in other social gatherings.

3. In the perspective of acquired power, a district director is a charismatic leader, in the perspective of using powers, a district director is a democratic leader, and in the perspective of the manifested roles, a district director is a participative leader.

4. From the perspectives of Kamnan and Village Headman, a district director is anticipated and desired to play the role of a local developer.

The study's findings indicate that there are 10 desired characteristics of a district director which are expected from local leaders; these characteristics are: being a developer, have a casual personality, keep promises, have knowledge and capacities, have responsibilities, have honesty, have justice, have kindness, have polite speaking, and routinely go out to meet local people.